

Speech Sybrand Buma
CDA Congres Zaterdag 2 juni 2018
Den Bosch

Wij hebben net een bijzonder man herdacht.

Ruud Lubbers.

Zijn inzet voor ons land maakt mij bescheiden.

Toen Lubbers minister werd was ik acht jaar,
toen hij afzwaaide als premier was ik 29.

Al die jaren is hij van grote betekenis geweest,
voor de partij en voor ons land.

Bij zijn overlijden bleek uit alle reacties dat hij veel meer was
dan een gewoon politicus.

Hij was een staatsman.

Hij had mensen geraakt.

‘De tijden, dat zijn wij,’ zei hij met Augustinus.

Niet klagen over moeilijke tijden,
maar problemen onder ogen zien en aanpakken.

Dat is de politieke opdracht die hij ons na heeft gelaten.

Opnieuw dragen we als CDA de verantwoordelijkheid om in onzekere tijden mee richting te geven aan ons land.

Dat doen we in de geest van Ruud Lubbers en van ons verkiezingsprogramma:

Voor een land dat we door willen geven.

In het kabinet kunnen we veel beloftes aan de kiezer inlossen.

We investeren in veiligheid, in politie en defensie.

We verlagen de belastingen voor gezinnen en bedrijven.

De jarenlange studies van ons WI voor een vlaktaks worden eindelijk praktijk.

We maken de arbeidsmarkt eerlijker, voor jong en oud.

Voor ouderen, zieken en gehandicapten wordt de zorg zichtbaar beter.

Minder regels en meer aandacht.

We investeren in duurzaamheid,
in innovatie en in de digitale toekomst.

U mag er als CDA-ers trots op zijn dat ons verkiezingsprogramma op zoveel terreinen in praktijk wordt gebracht.

Voor de bewindslieden en de fractie is het een voorrecht deze agenda voor u te mogen uitvoeren.

We hebben ook afspraken gemaakt over onderwerpen, die niet voor ons maar voor de collega's in de coalitie belangrijk waren.

Ik noem de wietexperimenten die er komen en het leenstelsel dat blijft.

Ook bij deze onderwerpen sta ik voor mijn handtekening. Net zoals ik dat vraag van de coalitiegenoten op de terreinen die voor óns belangrijk zijn.

En er is nog een derde categorie afspraken. Onderwerpen, waarvan de urgentie aan de formatietafel pas in volle omvang duidelijk werd.

Bijvoorbeeld de ouderenzorg waar we niet 600 miljoen, maar 2 miljard euro in investeren.

De belastingdienst, die er honderden miljoenen euro's bij krijgt omdat de dienst door zijn hoeven dreigt te zakken.

Het geldt ook voor de afschaffing van de dividendbelasting. Die stond in geen van de verkiezingsprogramma's. Dus begrijp ik de vragen daarover heel goed.

Voor het antwoord neem ik u mee terug naar de formatiezomer van vorig jaar.

De wereld waarin onze internationale economie functioneert is heftig in beweging.

Daar moeten we op inspelen.

Unilever kreeg te maken met een vijandig bod.

Akzo lag onder vuur.

We zagen ook het zoveelste overnamegevecht rond de Hoogovens.

De beslissing daarover,
die duizenden banen kan kosten,
wordt in bestuurskamers in India en Duitsland genomen.

Wat hebben we afgesproken?

We beschermen bedrijven beter tegen overnames.

We versterken de positie op het internationale speelveld.

Daarom schaffen we de dividendbelasting af.

Zoals de toenmalige bewindslieden Joop Wijn en Jan Kees de Jager al wilden.

De afschaffing betaalt het internationale bedrijfsleven zelf.

We pakken brievenbusfirma's aan door belasting op rente en royalty's te gaan heffen.

We beperken de ook in internationaal opzicht riante expat regeling.

We bevorderen financiering met eigen vermogen, in plaats van eindeloos te lenen.

Het is, kortom, geen gratis geld.

Het was een verantwoordelijkheid die ik tijdens de onderhandelingen nam.

En ik zou hem vandaag ook weer nemen.

Want ik kies liever voor een preventieve maatregel om een bedrijf hier te houden,
dan dat ik met een rood hesje aan de poort sta te demonstreren als het bedrijf vertrekt.

CDA-vrienden,

Gelukkig gaat het economisch goed met Nederland.

De groei trekt aan en de werkloosheid neemt af.

Op het eerste gezicht wijzen de cijfers erop dat Nederlanders na de crisis weer optimistisch zijn over de toekomst.

Maar voor een goed land is meer nodig dan een draaiende economie.

Afgelopen week was er weer een vreselijke aanslag in Luik.
We weten dat het ook hier kan gebeuren.

De wereld is instabiel.

Terrorisme bedreigt ons.

We leven te midden van grote veranderingen die spanningen oproepen.

Er is het onberekenbare Amerika,

Het agressieve Rusland,

Het chaotische Italië,

De richtingloze Brexit.

De groep die het goed gaat wordt optimistischer nu het economisch beter gaat.

Maar degenen die niet meekomen bij al die veranderingen blijven somber over de eigen toekomst en die van hun kinderen.

In de VS, bij het Brexit referendum en nu bij de verkiezingen in Italië zien we dat deze groep de verkiezingen bepaalt.

Ze voelen zich niet gehoord.

Terwijl de politiek er voor hen moet zijn.

De Onderwijsinspectie ziet al een toenemende segregatie op de basisschool.

Niet langs etnische lijnen, maar langs opleidingsniveau en de economische positie van de ouders.

Aan het eind van de basisschool krijgen kinderen van hoogopgeleide ouders bij gelijke prestaties vaak hogere schooladviezen dan kinderen van lager opgeleide ouders. Toekomstkansen van kinderen worden op jonge leeftijd bepaald.

Bij het vinden van een baan worden jongeren te vaak geconfronteerd met discriminatie.

Stel je voor:

je bent Nederlander,
je hebt een niet Nederlandse naam,
en je blijft om die reden werkloos.

Dat is onrecht.

René Peters heeft dit recent met D66 aan de kaak gesteld.

René pleit namens het CDA voor een meldingsplicht voor uitzendbureaus die gevraagd worden alleen autochtone kandidaten te selecteren.

De tweedeling die dreigt te ontstaan leidt tot polarisatie en dat mag de politiek niet laten gebeuren.

En daarin heeft onze partij een sleutelrol.

Het CDA heeft hier een historische taak.

Exact rond deze sociale kwestie organiseerde de confessionele politiek zich in de 19e eeuw.

Abraham Kuyper sprak van de kleine luyden.

Katholieke voorlieden waren samen met hun kerk begaan met het lot van de arbeiders.

Krijgt links het voor het zeggen dan wordt het méér overheid en meer regels.

De groep die zij denken te helpen,
wordt vermalen in de bureaucratie.

En de middengroepen betalen de rekening.

Liberalen zullen zeggen:

Laat de mensen een tandje harder lopen.

Je hebt het lot in eigen hand.

Maar dat is niet voor iedereen weggelegd.

Een christendemocraat zoekt het in de kracht van een verantwoordelijke samenleving.

Waarin mensen omzien naar elkaar,
en zich bewust zijn van hun opdracht jegens de ander.

Mensen gaan vandaag de dag minder naar de kerk,
maar deze christelijke kernwaarde blijft de basis voor een
goede samenleving.

Een versplinterde samenleving leidt tot polarisatie en
extremisme.

Dat zien we terug in woorden en daden.

Met verontrusting zie ik dat we nauwelijks kunnen optreden
tegen een imam die woorden van haat verspreidt en
burgemeester Aboutaleb van Rotterdam in gevaar brengt.
Ik maak hier een compliment aan Ferdinand Grapperhaus.
Hij heeft het lef om hardop te zeggen:
hoe moeilijk het juridisch ook is, we buigen niet.
Iemand die zo gevaarlijk is moet aangepakt worden.

We doen dat voor iedereen,
zeker voor al die moslims die net als alle andere Nederlanders
hun kinderen in rust en vrede willen opvoeden.

Daarom mogen we ook niet toestaan dat Turkse ministers hier campagne komen voeren voor Erdogan, terwijl Nederlands-Turkse politici direct of indirect worden bedreigd door diezelfde regering.

Ik denk aan CDA-ers als Turan Yazir in Rotterdam. Wij willen niet dat Turkse regeringsfunctionarissen hier campagne komen voeren terwijl Turkije de vrijheden van Nederlanders zo met voeten treedt.

CDA-vrienden,
vanochtend sprak u in deze zaal over het nieuwe programma voor de Europese verkiezingen van volgend jaar. Europa is meer dan ooit op zichzelf aangewezen. Amerika is geen vanzelfsprekende bondgenoot meer. We zijn omringd door een gordel van instabiele landen en autoritaire regimes als Turkije en Rusland. China ligt op de loer. Maar ook binnen Europa rommelt het. Denk aan de Brexit en recent de chaos in Italië.

Nederland niet kan zonder Europa.

Juist daarom zullen we een grondig debat moeten voeren over welk Europa dat dan is.

Dat is een *ander* Europa dan nu.

Een Europa dat sterk is waar het sterk moet zijn:

bestrijding van terrorisme en onveiligheid,

aanpak van immigratie,

bevordering van duurzaamheid en nieuwe vormen van energie.

Een Europa dat meer is dan een vrije markt.

Een veilig thuis waar mensen in vrede kunnen leven.

Waar Brussel ook stappen terug weet te zetten, als lidstaten of kopgroepen van diverse landen het werk beter kunnen doen.

Europa steunt Nederland in de strijd om de waarheid boven tafel te krijgen rond de ramp met de MH17.

We weten nu dat het een Buk-raket van het Russische leger was.

Een raket van een nationaal leger die een lijnvliegtuig met gewone pasagiers uit de lucht schiet, in vreedestijd.

Het kabinet heeft terecht Rusland aansprakelijk gesteld voor de barbaarse aanslag.

Wat het CDA betreft kan er dan ook geen sprake zijn van normale betrekkingen met Moskou, zolang Rusland niet meewerkt.

De sancties moeten onverkort van kracht blijven.

Wij rekenen op de steun van onze bondgenoten wanneer deze maand over verlenging moet worden beslist.

Na de conclusie van het internationale onderzoeksteam was de Nederlandse politiek eensgezind in zijn veroordeling en afschuw.

Dat gold voor alle partijen, op één na:

Thierry Baudet nam het op voor Rusland.

Voor hem stond nog niet onomstotelijk vast dat de BUK-raket Russisch was.

Er was teveel dat hij nog niet kon beoordelen.

Het was een affront voor de nabestaanden en voor het professionele werk van het onderzoeksteam;

Bovenal was dit het zoveelste bewijs voor de dubieuze loyaliteiten van Baudet.

In het debat in de Tweede Kamer draaide hij vervolgens weer bij.

Maar het probleem blijft dat Baudet voortdurend flirt met Moskou.

Met zijn verdachtmakingen en complottheorieën voedt hij het wantrouwen in de Nederlandse politiek en in de instituties van onze rechtsstaat.

Ook oppositie voeren is een verantwoordelijkheid.

In de vorige periode had het CDA een belangrijke vuistregel: Goede voorstellen steunden we, slechte wezen we af. Onafhankelijk controlerend op basis van ons verkiezingsprogramma.

Die houding is nog geen gemeengoed in de Kamer.

De SP staat in zijn bijna 50 jarige geschiedenis altijd bokkig langs de kant.

Voorlopig lijkt Lilian Marijnissen naadloos in de voetsporen van haar voorgangers te treden.

Zeker, je maakt geen vuile handen.

Maar je bereikt ook niets.

Ik herken de serieuze oppositie wel bij de PvdA van Lodewijk Asscher.

Die fractie steunt het kabinetsbeleid als er overeenkomsten zijn.

Tegelijkertijd is de fractie scherp als de keuzes van het kabinet afwijken van het eigen programma.

Ik heb daar respect voor.

Het is oppositie waar je naar luistert.

Welke afslag GroenLinks neemt valt nog te bezien.

In de vorige periode kwamen Diederik Samsom en Jesse Klaver met het idee voor een klimaatwet.

De klimaatwet stond niet in ons verkiezingsprogramma.

Maar hoe breder de coalitie voor de energietransitie om Parijs te halen hoe beter.

En dus staat de wet in het regeerakkoord.

Het huidige kabinet is het meest groene kabinet ooit.

Maar de onderhandelingen over de klimaatwet duren nu al net zo lang als de hele formatie.

Wij hebben de eerste grote stap gezet door akkoord te gaan met een klimaatwet.

We tekenen in het regeerakkoord voor de scherpste klimaatdoelen ooit.

Die moeten toch in een wet te zetten zijn.

Mijn oproep aan alle partijen is om het klimaatbeleid uit de sfeer van het touwtrekken te halen.

Want anders gebeurt er niets.

Dus doe mee in de breedste klimaatcoalitie ooit.

CDA-vrienden,

In maart hadden we als CDA succesvolle gemeenteraadsverkiezingen.

Ook hier in Brabant gaan de lokale colleges aan het werk.

Heel vaak met wethouders van het CDA.

Hier in Den Bosch gaat Huib van Olden door.

In Eindhoven gaat Stijn Steenbakkers in het nieuwe college aan de slag.

In Moerdijk wordt Désirée Brummans wethouder.

In Roosendaal René van Ginderen.

Onze voorzitter van Brabant, Inge van Dijk, is begonnen als wethouder in Gemert Bakel.

En in Tilburg hebben we goede hoop dat Erik de Ridder door mag met zijn goede werk.

De verantwoordelijkheid van Lubbers zit nog steeds in onze genen.

We maken ons als partij op voor de volgende verkiezingen.

Voor de Staten en voor het Europees parlement.

Voor een land waar we ons thuis voelen.

Voor een land dat we door willen geven.

Dank u wel.